

ГАМСАХУРДІА Звіад Костянтинович (გამსახურდია ზვიად კონსტანტინეს ძე; 31. 03. 1939, Тбілісі — 31. 12. 1993, Самеґрело, Грузія, похов. у м. Грозний, Чечня, РФ, перепохов. 01. 04. 2007 у Тбілісі) — президент Грузії (1991–92), письменник, перекладач, літературознавець. Син **К. Гамсахурдії**. Доктор філологічних наук (1991). Закін. факультет зх. мов і літ-ри Тбіліс. університету (1962). Працював у ньому 1975–86; водночас 1976–91 — старший науковий співробітник Інституту груз. літ-ри. Автор пр. «XX საუკუნის ამერიკული პოეზია» («Американська поезія XX ст.», 1972), «

იგავები და ზღაპრები» («Байки і казки», 1987), «საქართველოს სულიერი მისია» («Духовна місія Грузії», 1990), «ვეფხისტყაოსანის სახისმეტყველება» («Мова образів “Витязя в тигровій шкірі”», 1991); зб. віршів «მტყვარის მოტაცება» («Заручини місяця», 1989). Переклав окремі твори О. Вайльда, В. Вітмена, Ш. Бодлера та ін. У 1950-х рр. заснував неле-гал. патріот. організацію «გორგას-ლიანი» («Горгасліані»). Заарешт. 1956, звільнений. У 1970-х рр. видавав антирад. ж. «საქართველო» («Грузія»), «ოკროს საცმისი» («Золоте руно»), «საქართველოს მოამბე» («Вісник Грузії»), «მაცნე» («Мацне»). Неодноразово піддавався арештам і засланню. У 1980-х рр. — організатор демонстрацій і мітингів у Тбілісі з вимогою незалежності Грузії. У травні 1990 під керівництвом Г. засн. «Круглий стіл» політ. партій і організацій, був його спікером. У листопаді 1990 Г. обрано головою ВР Грузії, 1991 — президентом (87 % голосів виборців). Діяльність Г. і більшості ВР Грузії спричинила посилення опозиц. сил, що переросло у військ. сутички. 1992 Г. знайшов притулок у м. Грозний. 1993 повернувся до Грузії, намагався відновити владу. Військ. протистояння переросло в громадян. війну. Прихильники Г. зазнали поразки. Помер за невідомих обставин.

В. В. Коробка

Бібліографічний опис:

Гамсахурдіа Звіад Костянтинович / В. В. Коробка // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-25490>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).